

Starostwo Powiatowe w Piotrkowie Trybunalskim
ul. Dąbrowskiego 7, 97-300 Piotrków Trybunalski

Powiat Piotrkowski

1. Charakterystyka powiatu

1.1. POŁOŻENIE

Powiat piotrkowski o powierzchni 1428 km² położony jest w centralnej części Polski, w południowo-wschodniej części województwa łódzkiego, około 140 km od Warszawy. Na terenie powiatu krzyżują się ważne międzynarodowe szlaki komunikacyjne drogowe i kolejowe: - droga nr 1 - Gdańsk-Katowice (z fragmentem autostrady A1 na terenie powiatu)

- droga szybkiego ruchu nr 8 Warszawa-Piotrków-Wrocław
- kolej warszawsko-wiedeńska.

Przez teren powiatu będą poprowadzone trasy planowanych autostrad. W pobliżu znajdują się lotniska w Łodzi (49 km od Piotrkowa Trybunalskiego) i Łasku (46 km od Piotrkowa).

Obszar powiatu zamieszkuje ponad 92 tys. osób. W skład powiatu wchodzi 11 gmin: miasto i gmina Sulejów, Miasto i gmina Wolbórz oraz gminy wiejskie Aleksandrów, Czarnocin, Gorzkowice, Grabica, Łęki Szlacheckie, Moszczenica, Ręczno, Rozprza, Wola Krzysztoporska. Siedzibą władz powiatu piotrkowskiego jest Piotrków Trybunalski. Przez teren powiatu płynie rzeka Pilica. Malownicze krajobrazy, piękno lasów w dolinie Pilicy oraz utworzony na Pilicy Zalew Sulejowski od lat przyciągają turystów oraz miłośników sportów wodnych. W 1998r. oddano do użytku Zalew Cieszanowski (gminy Gorzkowice, Łęki Szlacheckie, Rozprza) stanowiący kolejne miejsce rekreacji i wypoczynku w powiecie piotrkowskim.

1.2. GOSPODARKA

Powiat piotrkowski jest powiatem typowo rolniczym. Dla gospodarki powiatu istotne znaczenie ma jego położenie komunikacyjne, dobrze rozwinięta sieć dróg, zróżnicowanie przyrodnicze, występowanie dużych obszarów leśnych oraz utworzony na rzece Pilicy sztuczny zbiornik wodny - Zalew Sulejowski. Nie bez znaczenia pozostaje

bliskość dużej aglomeracji miejskiej - Łodzi oraz Piotrkowa Trybunalskiego, co pozwoliło niektórym gminom rozwinąć funkcje usługowe zaplecza rekreacyjnego. W 1998r. oddano do użytku Zalew Cieszanowski (gminy Gorzkowice, Łęki Szlacheckie, Rozprza), który daje zaplecze do dalszego rozwoju funkcji rekreacyjnej i usługowej powiatu. Dobre zaplecze produkcji rolnej daje możliwość rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego, liczne obszary leśne są podstawą produkcji branży drzewnej.

1.3. ATUTY POWIATU:

1.3.1. centralne położenie

1.3.2. dobre połączenia komunikacyjne: - droga nr 1 Gdańsk-Katowice (Z fragmentem autostrady A1 na terenie powiatu - droga szybkiego ruchu nr 8 Warszawa-Wrocław - kolej warszawsko- wiedeńska

1.3.3. dobrze rozwinięte zaplecze dla przetwórstwa rolno-spożywczego

1.3.4. atrakcyjne tereny rekreacyjne - Zalew Sulejowski - Zalew Cieszanowski - rzeka Pilica

1.3.5. zniżki i zwolnienia podatkowe

1.4. TURYSTYKA

Położenie powiatu piotrkowskiego w centrum Polski, na skrzyżowaniu głównych szlaków komunikacyjnych oraz różnorodne środowisko przyrodnicze decyduje o szczególnej atrakcyjności turystycznej tego regionu. Na terenie powiatu znajduje się **Sulejowski Park Krajobrazowy** oraz kilka rezerwatów przyrody. Najbardziej atrakcyjne tereny rekreacyjne są położone:

1.4.1. nad Zalewem Sulejowskim

1.4.2. wzdłuż malowniczej doliny Pilicy

1.4.3. nad Zbiornikiem Cieszanowice

1.4.4. nad rzekami Czarna i Luciąża (są to rzeki o wyjątkowej czystości wód - świadczą o tym żeremia założone przez bobry przy ujściu Luciąży do Pilicy poniżej Sulejowa). Na turystów i wczasowiczów czeka położone nad Pilicą centrum wypoczynkowe Sulejów-Polanka oraz ośrodki wczasowe w Kurnędzu, Białej i Włodzimierzowie. Zalew Sulejowski jest idealnym zbiornikiem wodnym dla osób pragnących uprawiać sporty wodne takie jak windsurfing czy żeglarstwo. Wokół Zalewu funkcjonuje dobrze rozwinięta baza noclegowo-gastronomiczna. W 1998 roku oddano do użytku nowy zbiornik wodny - Cieszanowice na terenie gmin Rozprza, Łęki Szlacheckie oraz Gorzkowice, stanowiący doskonałe miejsce rekreacji i stwarzający możliwości uprawiania sportów wodnych. Również miłośnicy jazdy konnej znajdą coś dla siebie - w Wolborzu od lat funkcjonuje **Stado Ogierów w Bogusławicach** z Klubem Jeździeckim, oferującym jazdę konną i zabytkowymi bryczkami oraz obsługę imprez plenerowych. PTTK w Piotrkowie Trybunalskim oferuje spływy kajakowe i inne formy zorganizowanego wypoczynku na terenie powiatu.

1.5. HISTORIA

Tradycje dzisiejszego powiatu piotrkowskiego sięgają IX-X wieku, kiedy w wyniku rozwoju osadnictwa wyłoniły się na tych ziemiach dwie duże jednostki administracyjne, zwane opolami. Ośrodkiem jednego z nich był Wolbórz, drugiego zaś - Rozprza. Z czasem tj. w XI wieku opola przekształciły się w kasztelanie, pełniące już rolę okręgów administracji państwowej. W XII wieku na pograniczu kasztelanii rozpierskiej i wolborskiej pojawił się Piotrków, będący najpierw osadą targową, a później także miejscem sądów książęcych i zjazdów rycerstwa. Jego znaczenie jako ośrodka gospodarczego i administracyjnego stopniowo rosło, głównie za sprawą dogodnego położenia na pograniczu Wielkopolski i Małopolski, gdzie zbiegały się ważne szlaki komunikacyjne i handlowe. Z czasem Piotrków przejął funkcje administracyjne i sądownicze Wolborza i Rozprzy.

W wyniku przeżycia się ustroju kasztelańskiego, w drugiej połowie XIV wieku wytworzył się podział administracyjny na powiaty. Piotrków stał się wówczas ośrodkiem powiatu, obejmującego dawne okręgi kasztelańskie: wolborski i rozpierski. Powiat piotrkowski, o którym pierwsza historyczna wzmianka pochodzi z 1418 roku, w tamtych czasach sięgał na północy do Czarnocina, zaś na zachodzie do Tuszyna i Rzgowa. Obejmował również tereny obecnego powiatu bełchatowskiego, bez Szczercowa. W tym kształcie powiat przetrwał do III rozbioru Polski.

W wyniku wojen, na przełomie XVIII i XIX wieku powiat piotrkowski parokrotnie zmieniał granice i przynależność państwową. W 1816 przywrócono dawne województwa, zachowując uprzednie powiaty, w tym powiat piotrkowski.

ski. Z niewielkimi korektami przetrwał on przez cały XIX wiek i większą część wieku XX. W 1955 roku z zachodniej części powiatu piotrkowskiego powstał powiat bełchatowski. W rezultacie nowego podziału administracyjnego w 1975 roku powiat piotrkowski przestał istnieć. Z dniem 1 stycznia 1999 roku powołano do życia powiaty w Polsce, między innymi powiat piotrkowski, odnawiając jego wielowiekowe tradycje.

2. Współpraca zagraniczna

2.1. Partner – Rejon Glodeni, Mołdawia

Podpisanie umowy o współpracy obu samorządów w 2015r., nastąpiło podczas wizyty delegacji z Mołdawii w siedzibie Starostwa Powiatowego w Piotrkowie Tryb.

Zgodnie z podpisaną umową współpraca pomiędzy Rejonem Glodeni a Powiatem Piotrkowskim zmierzać będzie do umocnienia i rozwoju dobrych stosunków pomiędzy regionami, jak również nawiązywaniu i wzmacnianiu współpracy, w poszczególnych dziedzinach, związanych z rozwojem kontaktów gospodarczych między przedstawicielami małych i średnich firm, promocją regionów, między samorządowym współdziałaniem, wymianą informacji o regionach oraz współpracą między ośrodkami oświaty, kultury, sportu i turystyki.

Rejon Glodeni znajduje się w północno-zachodniej części Mołdawii, w odległości 168 km od stolicy Kiszyniowa. Zachodnia granica rejonu, na rzece Prut, jest jednocześnie granicą mołdawsko-rumuńską. Łączna powierzchnia wynosi - 75.417,78 ha. Liczba mieszkańców -60.000 (w tym stolica rejonu, miasto Glodeni - 10.000 mieszkańców). Rejon Glodeni podzielony jest na 19 gmin, na które składa się 35 wsi osiedli. Jedną z takich wsi jest Styrza (nazywana Małą Warszawą), licząca około 250 mieszkańców, z których ponad 60 procent to osoby polskiego pochodzenia. Jest to jedno z największych skupisk Polonii w Mołdawii. W Styrzy bardzo aktywną działalność prowadzi Dom Polski, a działający pod jego auspicjami zespół muzyczny ?Styrzańskie Dzwoneczki? obchodzi właśnie jubileusz 15.lecia działalności. Rejon Glodeni jest rejonem rolniczym, a największym bogactwem są czarnoziemy, zajmujące 70 procent gruntów rolnych i około 55 procent ogólnej powierzchni powiatu. Łączna powierzchnia lasów powiatu wynosi 10 600 ha (14,08%). Są to lasy dębowe, wśród których położony jest rezerwat żubrów (6 sztuk, jedyne stado żubrów w Mołdawii). Są to żubry pochodzące z Polski i ofiarowane w 2005 roku przez prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego.

Od 2015r. delegacja już kilka razy gościła w powiecie piotrkowskim, władze oraz przedsiębiorcy naszego powiatu również odwiedzili Rejon Glodeni.

3. Galeria

Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego powstał w 2015 r.
Jest państwową jednostką budżetową podległą MSWiA.
Działa na rzecz dalszej profesjonalizacji samorządu terytorialnego i administracji publicznej.

NIST, ul. Zielona 18, Łódź 90-601
Sekretariat tel. +48 42 633 10 70
e-mail: sekretariat@nist.gov.pl